

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

α. Φεντερασιόν

β. Ομάδα Ιαπώνων

γ. Εκλεκτικοί

(Μονάδες 20)

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η διχοτόμηση της δραχμής το Μάρτιο του 1922 οδήγησε τα οικονομικά της χώρας σε πλήρες αδιέξοδο.
2. Μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα όλα τα κόμματα απευθύνονταν ιδιαίτερα στους αγρότες, που αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος του ενεργού πληθυσμού
3. Τα συντηρητικά αντιβενιζελικά κόμματα επεδίωκαν με την πολιτική τους την επιστροφή στην προ του 1909 εποχή.
4. Κατά την περίοδο 1922-1936 το ελληνικό κράτος χρησιμοποίησε κυρίως την εξωτερική βοήθεια και συμπληρωματικά τις μουσουλμανικές περιουσίες.
5. Στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1862 η πλειονότητα των αντιπροσώπων που εκλέχθηκαν προερχόταν από τοπικά ψηφοδέλτια χωρίς κομματικές παρεμβάσεις.

(Μονάδες 5)

ΘΕΜΑ Β1

Να αναφερθείτε στη στάση των Μεγάλων Δυνάμεων μετά το ενωτικό ψήφισμα των κρητων στις 24 Σεπτεμβρίου 1908.

(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφερθείτε στις βασικές διατάξεις του Συντάγματος του 1864.

(Μονάδες 7)

ΘΕΜΑ Β3

Να αναφέρετε τι περιελάμβανε η μέριμνα για τους πρόσφυγες του α' διωγμού (1914) που κατέφυγαν στο ελληνικό κράτος.

(Μονάδες 8)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται παρακάτω, να αναφέρετε τα μέτρα που θέσπισε το ελληνικό κράτος για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης του 1932 και τα αποτελέσματά τους σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο.

(Μονάδες 25)

Η διεθνής οικονομική κρίση του 1929-1932 είχε στην Ελλάδα δύο σοβαρές συνέπειες –τη μείωση των εξαγωγών μετά το 1931 και τη διακοπή της διεθνούς κίνησης κεφαλαίων. Ο καπνός και η σταφίδα, που μαζί αποτελούσαν το 60-70% των ελληνικών εξαγωγών, υπήρξαν τα μεγάλα θύματα της κρίσης. Οι επιπτώσεις της μείωσης των τιμών των δύο αυτών προϊόντων στους καπνεργάτες και τους αγρότες ήταν καταλυτικές για τις πολιτικές εξελίξεις. Αρχικά η αντίστοιχη πτώση στις τιμές των εισαγόμενων προϊόντων διατήρησε μια ισορροπία στα ελλείμματα του εμπορικού ισοζυγίου, αλλά η εξάρτηση της ελληνικής οικονομίας από την εισαγωγή κεφαλαιουχικών αγαθών σταδιακά διόγκωσε τα ελλείμματα. [...] Με την κατάρρευση του διεθνούς εμπορίου και των κεφαλαιαγορών, η κυβέρνηση αναγκάστηκε να ασκήσει

πολιτική αυτάρκειας, επιβάλλοντας δασμούς στα εισαγόμενα προϊόντα και ενισχύοντας την εσωτερική αγορά. Τα μέτρα αυτά περιόρισαν το δημόσιο χρέος και τόνωσαν τη γεωργική και βιομηχανική παραγωγή. Από το 1933 εξάλλου άρχισε ένα ρεύμα επιστροφής κεφαλαίων από το εξωτερικό λόγω υψηλών ελληνικών επιτοκίων και ανασφάλειας στις ευρωπαϊκές οικονομίες. Έτσι αυξήθηκε και το αποθεματικό του εκδοτικού ιδρύματος σε χρυσό, από 7.600.000 δολάρια το 1932 σε 44.700.000 το 1934. Η αύξηση αυτή είχε ανάλογο αποτέλεσμα στη νομισματική κυκλοφορία. Από 4.000.000.000 δραχμές το 1931 η κυκλοφορία έφτασε τα 9.400.000.000 το 1939. Θ. Βερέμης –Γ. Κολιόπουλος, Ελλάς. Η σύγχρονη συνέχεια. Από το 1821 μέχρι σήμερα, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2006

ΘΕΜΑ Δ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω: α) να αναφερθείτε στο συνταγματικό κενό που οδήγησε τον Χ. Τρικούπη στη δημοσίευση του άρθρου «Τις πταίει;» (Μονάδες 10) και β) να τεκμηριώσετε την άποψη ότι η ψήφιση της Αρχής της Δεδηλωμένης «αποτελεί τομή στην πολιτική ιστορία της χώρας, καθώς οδήγησε σε μεταβολή του πολιτικού τοπίου»

(Μονάδες 15)

Όπως αναφέρθηκε, ο Τρικούπης δεν πολιτεύτηκε στις εκλογές του 1874. Υποστήριξε όμως τους Δημοσθένη Στάικο και Νικόλαο Σωτηρόπουλο, φίλους του Βούλγαρη, για να χτυπήσει τον Δεληγιώργη. Όταν βεβαιώθηκε για την αποτυχία του τελευταίου, δημοσίευσε στην εφημερίδα 'Καιροί', στις 29 Ιουνίου, άρθρο με τίτλο «Τις πταίει;». Με αυτό υποστήριξε ότι οι κυβερνήσεις που σχηματίστηκαν από το 1868 και διενήργησαν εκλογές ήταν καθαρά προσωπικές και όφειλαν την ύπαρξή Σελίδα 4 από 4 τους «εις μόνην την απόλυτον χρήσιν της εν τω συντάγματι αναγεγραμμένης υπέρ του στέμματος προνομίας του διορισμού και παύσεως των υπουργών». Στην προνομία, συνέχιζε, το Σύνταγμα δε βάζει ρητούς περιορισμούς, αλλά έμμεσους, εκείνους που απορρέουν από τα δικαιώματα που αναγνωρίζει το ίδιο στη Βουλή. Οι περιορισμοί όμως αυτοί αγνοήθηκαν και έτσι το έθνος αντιμετωπίζει πάλι το δίλημμα: υποταγή στην αυθαιρεσία ή επανάσταση. Πριν από την επανάσταση έπρεπε να εξαντληθούν όλα τα προληπτικά μέτρα. Και ιδιαίτερα να ασκηθεί πίεση από την κοινή γνώμη στο στέμμα να υιοθετήσει την αρχή, ότι οι κυβερνήσεις πρέπει να σχηματίζονται από την πλειοψηφία της Βουλής. Δεν είναι αντισυνταγματικό, ούτε αντικοινοβουλευτικό να σχηματίζεται κυβέρνηση από τη μειοψηφία. Θεμέλιο όμως του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος είναι η παρουσία δύο κομμάτων στη Βουλή. Για να συγκροτηθούν αυτά τα δύο κόμματα, χρειάζεται όλοι να βεβαιωθούν ότι δεν θα σχηματιστεί πια κυβέρνηση από μειοψηφία. Γιατί όσο τα μικρά κόμματα θα ελπίζουν ότι θα πάρουν την εντολή και τη διάλυση, δε συγχωνεύονται με άλλα για αν ιδρύσουν ένα μεγάλο κόμμα. Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΓ', σελ. 292-293

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η καινούρια βουλή συνεδρίασε για πρώτη φορά στις 11 Αυγούστου (1875) και άκουσε το λόγο που διάβασε ο βασιλιάς και είχε γράψει ο Τρικούπης (...). Από το λόγο αυτό πρέπει να μνημονευθεί η ακόλουθη παράγραφος: «Όπως πλήρης υπήρξε ως προς τα δικαιώματα του λαού περί την εκλογήν βουλευτών σεβασμός της κυβερνήσεώς μου, ούτως ενδελεχής θέλει είσθαι η παρ' εμού αναγνώρισις των από του γράμματος και του πνεύματος του συντάγματος στηριζομένων προνομίων των εκλεκτών του έθνους. Αι προνομία αύται της Βουλής ανταποκρίνονται προς καθήκοντα επιβαλλόμενα εις αυτήν. Απαιτών ως απαραίτητον προσόν των ασκουμένων παρ' εμού εις την κυβέρνησιν του τόπου την δεδηλωμένην προς αυτούς εμπιστοσύνην της πλειοψηφίας των αντιπροσώπων του έθνους, απεκδέχομαι ίνα η Βουλή καθιστά εφικτήν την ύπαρξιν του προσόντος τούτου, ου άνευ αποβαίνει αδύνατος η εναρμόνιος λειτουργία του πολιτεύματος». Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΓ', σελ. 295

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΚΩΤΙΤΣΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ